

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12'—pengő.

Postatakarékpénztári csekkszám: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

A vasárnap megszentelése az Isten házában

Mai sötét világunk egyik böles vizsgálója azt mondja, hogy az emberiség élethajója most kilendített delejtűvel halad a romlásba és kárhozatba. A helyes delejtű — mondja ugyanez az író —, a hetedik nap megszentelése. Isten a hetedik nap megszentelésének törvényét a világ teremtésekor adta s ez odatarozik az universum törvényei közé. Jaj annak, aki ezzel az isteni dekrétummal szembe helyezkedik.

Figyeljük meg, hogy a negyedik parancsolat így kezdődik: „Megemlékezzél a szombatnapról...“ Ez tehát utalás egy őstörvényre, mely Isten példaadása által a világ teremtésekor adatott ki.

Bárcsak látná mindenki, hogy e világban mennyire szétszóródott az a szent mozaik, melyet Isten keze rakott össze s amely a Jézus arcát ábrázolja. Bárcsak látná mindenki, hogy a családi élet lezülése, az ifjúság kilátástalansága, a rettenetes kenyérharc, az államok fegyverkezése egyetlen pontra vezethető vissza: az elvakult ember elszakadt Istenétől, eltaszította magától Isten kezét, s nem akar Istenével találkozni... Bárcsak látná mindenki, hogy ma nincsenek nagy alkotások, nincs ihlet, nincs eszmény, mert nincs vasárnap. Korunk minden energiáját, anyagi jólétét, a találmányokat: legalább is kilencven százalékban a háború köti le. Ebben a rettenetes feszültségben az emberek idegállapota is abnormális. Az emberek terhére vannak egymásnak; sértődöttek, türelmetlenek; telve vannak panaszokkal.

Döbbenünk reá, hogy itt gyors segély kell. Nem harangszóval, hanem félrevert haranggal kell hirdetni: szenteljétek meg a vasárnapokat! Álljatok meg, kik tulajdon sírotok szélén jártok haláltáncot! Kongassuk ezek fülébe: „megemlékezzél a szombatnak (azaz a nyugodalomnak) napjáról“. A Mózes szava volt ez, melyet Isten adott az ő választott emberének ajkára. Mi azonban immár a Jézus ajkáról halljuk ezt a szót. Ha Mózes volna vezérünk, akkor ma is szombatot ünnepelnénk a zsinagógában. De mert Jézus a vezérünk, vasárnapot ünnepelünk, az Isten házában, Jézus mondása szerint: „lélekben és igazságban“. Mózes vezér volt, tehát parancsolt. Jézus több mint vezér: Pásztor, aki hívogat és szelí-

den terel. Mózes még csak fátyolon át látta Isten dolgait; Jézus azonban szemtől-szembe állott az Atyával. Őbenne találjuk meg igazi életünket és nyugodalmunkat. Szombaton este, mintha csak maga Jézus lendítene szelíden a harangot: jöjjetek, pihenjétek; mint ahogyan majd Ő lendíti meg az örökélet szombatja harangját is odaát: ember ezt el nem kerülheted! Ne félj tőle, készülj, higgy, bízzál!

Lássuk be, hogy napjaink legsürgősebb feladata az, hogy építsük ki a vasárnapot, mely ma romokban hever.

Kétségtelen dolog az, hogy a vasárnapot elsősorban is az Isten házában kell megszentelnünk. Isten találkozni akar velünk, mert Ő előbb szeret minket. És ez a találkozás valósággal meg is történik. Nem testi érzékeink bizonyítják ezt a találkozást; mi lelki látással látjuk az Atyát és lelki hallással halljuk Isten atyai szíve dobogását. Isten szavát mindenki megértheti, nyilván hangzik ez az Isten házában. S ez a szó független attól a gyarló embertől, aki az Igét tolmácsolja.

Mi az Ige egyháza vagyunk. Ezért Isten Igéje áll gyülekezeti istentiszteletünk középpontjában. Az evangéliumi istentisztelet drámai, azaz párbeszéd. Mi szólunk Istenünkhöz énekünkben és imádságainkban. Isten felel és szól hozzánk az igehirdetésben. Helytelen volna, ha istentiszteletünk csak imából, csak énekből, vagy csak igehirdetésből állana. Ha imánkra választ kapunk az igehirdetésben, akkor erre az Igére még felelnünk kell elhatározással: „Szólj, Uram!“ „Küldj, Uram!“

Ki merné tagadni, hogy az Istenre tekintéssel és Istennel való találkozással nemesbedik lelkünk? Hiszen egy igazán jó és nagy ember közelsége is felemelő hatással van reánk; mennyivel inkább az Isten közelsége. „Isten közelsége oly igen jó nékem“ — mondja a zoltáríró a LXXIII. zoltár 28. versében.

Ki merné tagadni, hogy ha találkozunk Istennel: jobbak, bölcsébbek, tisztábbak, erősebbek leszünk általa.

Merem állítani, hogy a ma emberének egzisztenciális kérdése a templomalépés. Az Isten házában ma az a hivatása, hogy szűrőkészülék legyen a

világ zavaros és fertőzött gondolkozásmódjában. A templom az új élet: az Isten országa kifejezés pontja.

Az emberi léleknek nagy adottságai vannak. Ezeknek harmóniában kell lenni egymással, de Istennel is. Mit érne, ha volnának nagy meglátásaid és nem látnád a legnagyobbat: a Világ Világosságát, aki be akar lépni életedbe, hogy meggazdagítson. Mit érne, ha volna nagy küldetésed, s nem eszmélnél reá, hogy része vagy egy nagy együttesnek, mely örök törvényekből indul és örök célok felé halad. Mit érne, ha volnának nagy szenvedéseid, melyeket képes vagy zárt ajakkal hordozni; de nem bíznál abban, hogy a megaláztatás után felmagasztaltatás: Nagypéntek után Áldozócsütörtök következik... Mind ez csak úgy valósulhat meg, ha belépsz az Isten házába és ott megérted Isten szavát és akaratát: „En vagyok a te Urad Istened, megemlékezzél a nyugalomnak napjáról.“ „Jöjjetek én hozzám mindnyájan.“ „Közelítsetek az Istenhez és Ő is közelíteni fog hozzátok.“

A költő azt mondja, hogy virág nő annak az embernek a lábnyomán, aki templomba indul. A festőművészek nagyon szellemesen és kifejezően ábrázolják a templomi áhitatot. A nyitott toronyablakból egy lendülő harang látszik s minden harangkondulásra csodálatosképpen egy-egy fehér galamb születik meg és röppen ki a toronyablakból, hogy szerteszálljon a gyülekezetbe, s hirdesse: ma vasárnap van, ma tisztább az égbolt, ma jobbak az emberek. Az Ószövetségben nagyon mély értelemmel a hetedik napot a szív nyugalma napjának nevezték... Érezheted, óh, ember, hogy e napon növekedik és gazdagodik a lelked s az örökkévalóság ünnepi csendjét élvezed. Mint az énekiró mondja: „Érzem, hogy az örökélet már e földön az enyém lett.“

Minden vasárnap s minden templombalépés egy-egy lépcső az emberi művelődés és méltóság útján. Ünnep nélkül és templom nélkül nincsenek fennkölt gondolatok, nem születnek nagy eszmék. Meghal a nemzeti öntudat is és a teremtés koronája lehull fejünkről, Isten csókja letörlődik homlokunkról; az ember állattá, sőt bestiává süllyed, s ezen az úton jön a háború és a kizsákmányolás.

Talán sohasem volt annyi akadály a Isten és ember vasárnapi találkozásának, mint éppen manapság. Itt van a vasárnapi sport. Egy mérkőzés plakátja képes talpraállítani városok ifjú népét. Vajjon a mi hívó szavunk elérkeznék-e ekkora erővel hozzájuk? Itt vannak a vasárnapi gyűlések; minden politikai párt és minden társadalmi megmozdulás vasárnap tartja a seregszemléjét és elvonja sokszor a legjobbakat is az Isten házához. Itt vannak a vasárnapi vásárok, amelyeket semmi erővel nem lehet kiirtani. Bárcsak az államhatalom ráébredne és rádöbbenne a vasárnapi vásárok rettenetes erkölcsromboló munkájára s egyetlen tollvonással megszüntetné, mert megszüntethetné a vasárnapi vásárokat. És itt van a vasárnapi alkohol. Itt vannak a vasárnapi bűntények. Szombat estétől hétfő reggelig sokkal több bűntényt követnek el, mint hétfő reggeltől szombat estig, teljes hat nap alatt. Egy királyi ügyész mondotta: a kalendáriumban a veresbetűs napok nem az Isten megszentelt napjait, hanem a véres bicskázásokat jelképezik.

Amikor a vasárnap megszentelésének megdöb-

bentő akadályait így számbavesszük, gondoljuk meg, hogy itt egy rettenetes harc folyik, s nem csupán Isten és ember találkozása szelíd tényéről van szó, hanem eszmények továbbadásáról, életek megszenteléséről, a lelkek üdvéről vagy kárhozatáról. Krisztus anyaszentegyházának egyik legnagyobb problémája ez... „Lenni vagy nem lenni, ez itt a kérdés.“ Sztalin, a szovjet vörös diktátora, az egykori görögkeleti papnövendék, Szibériába száműzte az édesanyját s ott hagyta nyomorultul elpusztulni, mert a szegény, jámbor öregasszony, fia tilalma ellenére, titokban el mert menni a templomba.

„Lenni vagy nem lenni.“ Döntés előtt állunk. Vagy vállaljuk az anyagi munkát, hogy megépítjük a régi szép vasárnapot; vagy kezet fogunk a sátánnal... így is mondhatnám: kezet fogunk Jézussal vagy Sztalinnal... Rettenetes lesz felelősségünk Isten előtt, ha egy süllyedő kort vezetés útján meg nem állítunk, hogy ünnepi találkozóra vezessük Isten házában.

Most már arra a kérdésre szeretnék megfelelni, hogy mit tehetünk a vasárnapnak templomi megszentelése érdekében.

Az 1850-es években élt Genfben egy olasz eredetű református kereskedő, Lombard Sándor. Lelki indítást érzett arra, hogy a vasárnap megszentelése kérdésével mélyrehatóan foglalkozzék. Elhagyta eredeti élethivatását s 51 éves korában nekiindult, hogy beutazza az egész kultúrvilágot; hogy tanulmányozzon és agitáljon. Ez a nagy férfiú később egy világszövetséget szervezett. Húsz év alatt hét világkonferenciát sikerült összehoznia a vasárnap megszentelése érdekében. Lombard Sándornak két kérdése volt azokhoz, akik zászlója alá állottak: 1. Fontosnak tartod-e a vasárnap megszentelését, az Istennel való találkozást és az Isten országáért való munkát? 2. Megtartod-e önmagad a vasárnapot, megszenteled-e azt az Isten házában megtartatod és megszenteted-e másokkal is?

Ennél rövidebben és egyszerűbben nem lehetne megfogalmazni azt, hogy mi a teendő.

A kiindulópont ez: egyénileg, a lelkünk mélyén, legyünk tisztában azzal, hogy mi az ünnepszentelés lényege és az Istennel való találkozás felbecsülhetetlen értéke. Egyénileg kell szeretni és keresni az Isten háza szépségeit és áldásait. Egyénileg kell vágyakoznunk az ünnepi ruha tisztasága után.

Egyéni elhatározásaink után jöjjünk tisztába azzal, hogy ünnepszentelésünk első ténye a templombalépés lesz. A vasárnapi templomozást nem pótolja sem a magánáhitat, sem a házi áhitat, sem a vasárnapi iskola, sem a bibliaóra. Kiváltképpen hangsúlyozzuk, hogy nem pótolja azt a rádiós istentisztelet hallgatása. Jézus azt akarja, hogy mi a gyülekezetben, a „szentek egysége“ közösségében végezzük istentiszteletünket.

Ha valaki tisztába jött az elvi kérdésekkel, a gyülekezeti, templomi istentisztelet nagy jelentőségével, akkor, „mint csontjaiha rekesztett égő tűz“, nem hagyja nyugodni többé a missziói pünkösdi láng. Az eszme vágyik testet ölteni. Isten néven szólít s útra kell indulnunk a cselekvés útján: a vasárnap megszentelése érdekében.

Uray Sándor.

(Vége következik.)

A templom

Még az első világháború előtti időben történt, hogy egyik külföldi evangéliumi szövetség titkára látogatott el hozzánk és több magyar gyülekezetet látogatott meg. Amikor tanulságos útról visszaérkezett a fővárosba, megkérdeztük tőle, hogy mégis mi volt az különösebben, ami a lelkét megragadta. Ekkor mondta el a következő lelki élményét.

— Egész sereg benyomással van telve a lelkem. Van azonban egy, amely felejthetetlen. Megrázó történet. Egyik forró, tüzes nyári napon nagy szerencsétlenség zuhant egyik alföldi kicsi falura. A községi bíró portáján tűz támadt. Mindjárt kivonult a tűzoltóság és próbálta eloltani a tüzet. Hiábavaló fáradság volt. Vihar volt. A tűz tovaterjedt és egyik nádasház a másik után lett porrá. Mindez súlyos szerencsétlenséget zúdított a népre, de még nagyobb lett a tragédia azáltal, hogy a templom is a tűz martaléka lett. A nép porig volt sujtva, de hamarosan hozzákezdett az újjáépítés munkájához és nagyszerű áldozatokkal felépítette házait és évek fáradságos munkájával felépítette templomát. Az áldozathozatal minden képzeletet felülmúlt. — Amíg a templom épült, egy összeácsolt helyiségben gyülekeztek össze és minden ajkon ez hangzott: Ha majd felépül a templom! Ha majd ott énekelünk, imádkozunk! Ha majd ott hallgatjuk az Igét! — A templom felépült.

A társaságban egyik ifjú közbevágot:

— Mi volt hát, ami a történetnek eddigi részéig megragadta?

— Az — felelte a titkár —, hogy mindaddig üres volt a templom. Le kellett égnie, hogy felébredjen a vágy utána.

— És mi lett, amikor felépült? — hangzott az újabb kérdés.

— Eleinte jártak buzgósággal, néhány hónap után azonban alábbhagyott a buzgóság. Kezdek elmaradozni. Félev sem telt el, már ott voltak ismét, ahol a nagy tűz előtt; vagyis néhányan ültek a templomban. Hogyan lehet ezt megérteni? Egy tisztes öreg így magyarázta meg:

— Egy falu sem tud meglenni templom nélkül. Amíg nincs: addig csudálatos lelkesedéssel küzdenek érte, hogy legyen. Amikor megvan, nyugodtan mondják: megvan a templom. A magyar reformátusság története templomainak a története. Küzdelmeik legfenségesebbike, amikor küzdenek a templomért. Hősies harcot vívtak érte. Ez az a fény, amely szétárad a magyar földön.

— Mi hát a lelki élmény, amit hazavisz? — hangzott a kérdés a vendéghez, aki nyomban megadta a választ:

— Az az egészen szokatlan jelenség, hogy ime, nem tudnak meglenni templom nélkül. Boldogtalankok, amíg fel nem építik. Olyan áldozatokat hoznak, hogy tisztelettel kell meghajolnunk a buzgóságuk előtt. A helység népe megnyugszik, amikor látja temploma Ég felé mutató tornyát, de nem látogatja azt. Több gyülekezetben hallottam ehhez hasonlót.

Csend lett a történet elmondása után. A társaság siri csendben ült és hallgatott. Valaki aztán megtörte a nagy hallgatást, mondván:

— Ezt csak akkor lehet megérteni, ha valaki belemélyed a magyar nemzet történetének tanulmányozásába és világos képet nyer magának arról, hogy milyen volt itt az élet a reformációtól mind e mai napig.

Tolmácsolták a vendégnek a félénk nyilatkozatot.

— Ebben lehet valami — mondotta. Néhány hete járom az országot és észre kellett vennem, hogy sok mindent csak akkor érthetnék meg, ha ismerném a magyar nemzet történetét.

(Szentés.)

B. J.

Egyházkerületi tanácsülés bíróági és bizottsági ülések

Egyházkerületi közgyűlésünk tanácsa folyó évi szeptember hó 10-én reggel, a Kollégium kistanács-termében rövid gyűlést tartott. Kezdetén D. Dr. Révész Imre püspök Bibliát olvasott és imádkozott; utána Báro Vay László főgondnok nyitotta meg e gyűlést. Megemlékezés hangzott el Dr. Veress István volt tanítóképzőintézeti igazgató és Dr. Nagy Antal egyházkerületi tanácsbíró elhunytáról. A gyűlés keretében esküt tettek: Osváth István tanítóképezdei, valamint Rapcsák Andor és Dr. Szücs Lajos főgimnáziumi tanárok, kiket a püspök úr szeretettel köszöntött. A továbbiakban nyugdíjúgyeket, ingatlanügyeket, kölcsönügyeket, állásszervezési és díjlevélügyeket tárgyalta a tanács. A gondosan előkészített akták elintézése teljes egyértelemmel, a legrövidebb idő alatt megtörtént.

Utána a Kollégium igazgatótanácsa ülésezett; itt tárgyalta az internátus elhelyezése ügyében kiküldött bizottság jegyzőkönyve. A kollégiumi nagykönyvtár igazgatói állására Lukács László hozott javaslatba az egyházkerületi közgyűlés elé. A tápintézeti igazgatói állásra Gacsályi Géza gimnáziumi tanár alkalmaztatott. A tanítóképzőintézetnél igazgatóhelyettesé Bányai Sándor tanár választatott meg. A következő tanárválasztó küldöttségi gyűlésen, az igazgatótanács jelölése alapján, a tanítóképzőintézeti II. ének-zene szakcsoporthoz tanszékre egyhangúlag Szabó Sándor pápai tanár választatott meg, kinek lelkészi oklevele is van. A III. gyakorlóiskolai tanítói állásra egyhangúlag Elekes Pál debreceni tanító választatott meg, aki ezen az álláson mint helyettes, eddig is működött.

Gyűlést tartott még ugyanaznap délelőtt az egyházkerület jog- és pénzügyi bizottsága is, ahol többrendbeli kurrens ügyet intéztek el, szélesen kiterjedő és alapos tárgyalás után.

Aznap délután az egyházkerületi bíróság időszakos tanácsa is ülésezett, melynek tárgysorozatán háromrendbeli közigazgatási ügy és egy kisebb jelentőségű fegyelmi ügy szerepelt.

Lelkipásztor beiktatás Hajdúszoboszlón és Nagyváradon

Nemesak egyházkerületünk életében, hanem országos vonatkozásban is nagyjelentőségű lelkész-beiktatás történt folyó évi szeptember hó 5-én és 12-én. Az első alkalommal a hajdúszoboszlói református egyház nagy egyetértéssel megválasztott új lelkipásztort, Fehér János volt tiszacsegei lelkipásztort iktatta be, Istenben boldogult Demjén Ferenc örökébe: D. Dr. Révész Imre püspök. Fehér János előzőleg már hosszabb ideig, közel 14 évig szolgált Hajdúszoboszlón s ez idő alatt a gyülekezet teljes bizalmát és szeretetét kiérdemelte. A beiktatás alkalmával püspökünk intézett a gyülekezethez és az új lelkipásztorhoz megragadó beszédet, majd érettségimát mondott s a gyülekezet színe előtt apostoli testvéri csókkal indította útjára az új pasztort. Ezután Fehér János tartotta meg beköszönő prédikációját, Ján. III: 30. alapján: „Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom.” A széles alapokra megépített tanítás egyszersmind komoly bizonyosságtétel is volt, mely a templomot zsúfolásig megtöltő gyülekezet lelkét magasra felemelte. Megható volt látni azt, hogy a gyülekezet mily nagy egyetértéssel és gyöngéd szeretettel ölelte keblére az új lelkipásztort, kinek működése elé mi is teljes bizalommal tekintünk.

Szeptember 12-én folyt le a nagyvárad-újvárosi lelkipásztor-beiktatás. Sulyok István nyugalomba vonuló püspök örökébe már ezelőtt másfél évvel egyhangúlag meghívta a gyülekezet Dr. Incze Gábor budapesti vallásoktatási igazgató-lelkészét. Az ünnepélyes istentiszteletre nagyon előkelő díszes közönség töltötte meg a debreceni Nagytemplom mintájára épült nagyvárad-újvárosi templomot. Itt is D. Dr. Révész Imre végezte el az istentisztelet első felében a beiktatást. Az úrasztalára ki volt téve a Szenczi Kertész Ábrahám által kiadott nagyvárad-i biblia eredeti példánya. A püspök beiktató beszéde a Ján. ev. V: 3a. és Ján. ev. VI: 31b. versein volt felépítve. Ezek a versek u. i. a nagyvárad-i bibliából a többször megzavart és zaklatott munka izgalmaiban kimaradtak. Frappáns hatása volt annak, amikor a püspök arra kérte az új lelkipásztort, hogy az igehirdetéséből és életéből soha egy percre se hiányozzanak ezek az Igék, amelyeknek ő magasrendű értelmezését adta. Az új lelkipásztor első prédikációját a XXVII. zsoltárra és közelebbről annak a 4. versére építette föl. Istentisztelet után presbiteri diszgyűlés volt a templom szomszédságában lévő gyülekezeti ház nagytermében, ahol Csernák Béla lelkészelnök és Dr. Soós István polgármester, főgondnok üdvözölték első helyen az új lelkipásztort. Utána nem kevesebb, mint húsz üdvözlés hangzott el; első helyen a különböző nagyvárad-i magyar keresztyén egyházak részéről; ezek sorában ott volt a róm. kath. püspökség képviselőjében egy kanonok is küldöttség élén; majd következtek különböző helyi és budapesti, valamint országos vonatkozású egyházi alakulatok. Elgondolható, hogy az üdvözlések és az arra adott válaszok hosszú sora tetemes időt vett igénybe. Délben közeled és délután kedves templomi ünnepély

fejezte be Nagyvárad ünnepét; ezen a templomi ünnepélyen a gazdag művészi számok közepébe illesztve állott Szabó Imre budapesti református esperes igehirdetése.

Az érmelléki egyházmegye közgyűlése

Augusztus hó 26-án délelőtt 9 órai kezdettel tartotta meg az érmelléki egyházmegye 1943. évi rendes közgyűlését, Székelyhídon, a református templomban. A közgyűlést a 63. dics. élelneklése után Szabó Zoltán esperes bibliaolvasása és buzgó imája vezette be. Az egyházmegye evangéliumi lelkű gondnoka, Pappszász Lajos megnyitó beszédében megragadó látással mutatott rá, hogy a világ mai tusa-kodásában és szörnyű szakadékaik felett nekünk változatlanul az örökkévaló Vezérre és Királyra kell tekintenünk, aki meg nem fáradó szeretettel hívogat magához ma is mindeneket és e nagy útvesztőbe tévedt emberiség számára az evangéliuma fáklyájával és drága Igéjével mutatja a kivezető utat és a bizonytalankodók felé kiáltja drága üzenetét: „*Én vagyok az Úr, az Igazság és az Élet.*” Majd reámutatott népoktatásunk gyöngyszemeinek, református iskoláinknak nagy küldetésére, hangsúlyozván, hogy újra megnyíló iskoláinkban, kicsinyeink ez áldott templomában, készítsék elő tanítóink a krisztusibb, a boldogabb magyar jövődőt.

A nagy tetszéssel fogadott és mély hatást kiváltott elnöki megnyitó beszéd után Szabó Zoltán esperes évi és időközi jelentéséből meglepetéssel értesült a közgyűlés esperese lemondásáról s megnyugvással vette tudomásul, hogy a spontán feléje áradó bizalom alapján tisztében marad. Szabó Zoltán e nemes gesztussal is tovább izmosította és munkálta egyházmegyéje visszatérő nyugalomát, békességét és máris áldottan gyümölcsöző lelki munkája kimélyülését; adja a jó Isten, hogy a fáradó esperes megújuló erővel és lankadatlanul töltse be munkakörét továbbra is.

Az esperesi jelentések — bár sok sötét ecsetvonással tárták fel egyesek érthetetlen közönyét és munkátlanságát — nagy általánosságban megnyugtatóan hatottak.

Szavazatható-bizottság jelentette, hogy a világi főjegyzői tisztségbe Dr. Fráter Iván belügyminiszteri tanácsos választott el; a jelenlévő világi főjegyző tisztére esküjét letette, esperes üdvözlő szavaira válaszolva az egyházmegye nagy történelmi múltját átölelő Fráterek mély hitével és kálvinista öntudattal tárta fel a ma református egyházára és minden igaz munkására váró feladatokat, kijelentvén, hogy családja tradícióihoz híven, egész szívvel és teljes odaadással tölti be tisztét, az egyházmegye és magyar fajtája szolgálatában.

Aggódó szívvel vette tudomásul közgyűlés az egy éve választott több egyházmegyei isztviselő lemondását — jólesik hinnünk, hogy a bekövetkezett változások után is — az egyházmegye békessége zavartalan marad.

Az egyházmegye számvevőszéke jelentése komoly határozatot provokált. Tizenhét egyház nem készi-

tette el a közgyűlésig számadásait s lelkészeit 20—20 P rendbírsággal és az új számvevőszéki ülés-költségeiben való elmarasztalással sújtotta a közgyűlés.

A lelkészegyesületi, missziói, tanügyi bizottsági előterjesztések, mind a jövőendő életsarjadás áldott magvetése, a felelősségtudat ébresztgetésével formálta és biztosította a bekövetkező gazdag aratást. Egyházmegyei közgyűlés nemcsak támogatja, hanem a maga részéről is kívánatosnak mondotta ki nevezett szervek munkáját és határozati erőre emelte javaslataikat.

Élénk vitát váltott ki Felsődernának a bihari egyházmegyéhez való tartozása, ugyanis annak ellenére, hogy 1928-ban egyházmegyei közgyűlés mondotta ki e szórványnak a bihari egyházmegyéhez való átengedését, továbbra is a micskei egyház szórványaként, egyházmegyének gondozásában maradt s a micskei lelkész látta el nagy buzgósággal e szórványhíveit s látogatta meg az egyházmegye lelkészegyesületi elnöke is e szépen izmosodó és fejlődő szórványközösséget.

Hatalmas lépéssel vitte elő közgyűlés az egyházmegye területén lakó, több mint 3000 szórványhíve lelkigondozása és megszervezése kérdését, kimondván a piskolligeti szórvány anyásítása mellett, a diószegi Hitler-, Csáky-telep, Kis- és Nagyjanka, az érsemjéni tanyák, Érselénd, Erkenéz szórványközösségben, Cséhtelek központtal a margittai lelkészi körben lévő szórványok számára missziói lelkészi, illetve segédlelkészi állások szervezését és elkötelezte az illetékes lelkészeket az előzetes munkálatok megejtésére, kimondván, hogy a szórványban lévő hívek megadóztatásával, az egyházmegye gyülekezeteire, minden lélek után kivetendő 6 filléres járulékkal s az egyházkerülettől és az Egyetemes Konventtől kérendő 1500—1500 P-évi segéllyel, már ez év október 31-ével három egyházmegyei missziói segédlelkészt állít munkába s a szórványok anyásítása és a missziói lelkészi állások megszervezésére az egyházmegye elnökségét felkéri és elkötelezi.

Az egyházmegyei lelkészegyesület előterjesztésében foglalkozott közgyűlés a tiszántúli egyházkerület megosztásával is s féltő szeretettel akként határozott, hogy bár elvileg kívánatos a részekre tagozódással való foglalkozás, a mai súlyos idők nem alkalmasak a kérdés megnyugtató megoldására.

Letárgyalta egyházmegyei közgyűlés az egyes gyülekezetek adásvételi építésügyi felterjesztéseit, megerősítette adókulesait s a 42 pontból álló tárgysorozatot mindvégig a legnagyobb érdeklődés közepette, délelőtt 9 órától — másfélórai ebédszünet után — délután 1/27 óráig tárgyalta le, nagy alapos-sággal és egyetértéssel. A közgyűlést a 245. dícséret utolsó versének elnéklése után az esperes hálaímaja zárta be.

K R Ó N I K A

ÉRTESÍTÉS.

Egyházkerületünk ezévi rendes közgyűlését Isten segítségével november hó 24-én, szerdán és 25-én, csütörtökön tartjuk. A közgyűlést lelkészszen-telés vezeti be. November 23-án, kedden délelőtt 1/29 órától az

egyházkerület bírósága fog ülésezni, délután 1/24 órától esperes-gondnoki értekezlet lesz.

A közgyűlést előkészítő bizottságok közül a középiskolai tanügyi bizottság november 8-án, hétfőn 1/29 órától, a missziói bizottság ugyanazonnap délután 1/24 órától, a kollégiumi igazgatótanács november 9-én, kedden 1/29 órától, az egyházkerületi jog- és pénzügyi bizottság ugyanazonnap délután 1/24 órától, a népiskolai tanügyi bizottság november 10-én, szerdán 1/29 órakor fog ülésezni.

Az itt nem említett bizottságok előadóit felhívjuk, hogy bizottságaik ülésére nézve külön sürgetés bevárása nélkül tegyenek javaslatot.

Debrecen, 1943 szeptember 11.

Elnökség.

LEÁNYKONFERENCIA DEBRECENBEN

A kilencedik leánykonferenciát rendezte már a debreceni egyház, melyet az idén a csapókerületi egyházrész, illetve annak lelkészi hivatala végzett. Régi tanulságok és új szükségletek határozták meg az egész konferencia rendezését. Leányaink lelki nevelése és irányítása komoly feladat és kötelesség. Sajnos, a nagy debreceni egyházból aránylag kevesen vannak a leánykörökben. Annál inkább meg kell becsülnünk e drága kisebbséget. Teljesen zavartalan konferenciát akartunk rendezni, s ezért a güti erdei menedékházba mentünk ki, amely Debrecen-től 35 km-re, egy erdei vasúton érhető el, amely utazás is külön, kedves élmény volt. Férjakkal nem vehettek részt a konferencián, még előadókként sem, ami szerintünk biztosította a teljes lelki elmélyülést, szabad, nyugodt társalgást, fesztelen magaviseletet, játékot, üdülést. A nagy szárazságnak is a tölgyfaerdő elég hűs helyet nyújtott s a rendezett serpentinutak a menedékházzal együtt a magas domboldalon rendkívül kellemes környezetet alkottak. Az ellátás — jiatalságnak — elég jó volt, már amennyire a mai nehéz időkben ezt biztosítani lehetett; az ellátás napi 6 P-be került. Szegényebb leányok segélyeket is kaptak. Az útiköltség kedvezményesen 3-20 P. Még az iratlerjesztés volt hiányos, ami bőségesen kell egy konferencián. A konferencia a két első napon, augusztus 20- és 21-én egészen egyedüli magányban volt, csak vasárnap, 22-én jöttek a kirándulók a menedékházba, de akkor is volt hely elég az elvonulásra. Elejétől végig nagy érdeklődés mellett, sőt buzgó lelkesedéssel folyt le a konferencia. Valóban lelkileg boldogok voltak a leányok. De olyan előadók is voltak (a meghívott előadók valamennyien eljöttek s egy sem mondta vissza, mint néha szokás), akik kiváló képzettségű, hívő, igen rokonszenves leányok — azonnal megtalálták az utat a mi leányaink szívéhez és lelkéhez. Veronika diakonisszatestvér volt az első előadó az „elhívatás”-ról. Révész Zsófia, a főtiszt. püspök úr leánya „Felelőség másokért” címen tartott előadást. A „megszentelődés”-ről Kovács Sarolta, Kovács J. István theol. professzor úr leánya beszélt. Kiss B. Júlia leánytitkár előadásának a címe volt: „a keresztyén leány a társadalmi életben”. A vasárnapi istentiszteletet Kovács Olga theol. végzett vallás-tanárnő tartotta. Délután pedig Dr. Nagy Mózes Erzsébet (Kolossvár) előadása következett „a kereső nő” címmel. A háromnapos konferenciának még három kiemelkedő momentuma volt. Az egyik az, hogy az összes leányok fogadalmat tettek, miszerint egyházunk kárára soha reverzálist nem adnak. A második, hogy a leányok

sírva váltak el, annyira szerettek volna még együtt maradni és konferenciázni, pedig a kb. 120 főnyi leányseregnek majdnem fele vidéki volt. A harmadik az, hogy elhatározták egy állandó konferenciái barak s az összes leánykörök számára szánt üdülőhely építését s meg is indították a gyűjtést. „Jó nekünk itt lennünk, építsünk hajlékot.”
(Dr. D. S.)

A debreceni református egyház missziói bizottsága az elmúlt héten, szeptember hó 14-én tartotta évadnyitó első gyűlését, melyen egy helyi konferencia megrendezése kérdéssel foglalkozott. A konferencia egy hetet vesz majd igénybe: szeptember 26-án a Bibliavasárnapal kezdődik, melyet a Zsinat rendelkezése értelmében, országszerte meg kell ünnepelni. Mind a tizenegy debreceni templomban megtartatik tehát most is a Bibliavasárnap. A másnap, szept. 27-én kezdődő konferenciának a témája is, egész héten át a Biblia lesz, ezzel a napirenddel: délután 5—6-ig konferenciái előadás a Kistemplomban: utána 6—7-ig megbeszélés a kistemplomi egyházrész szomszédos gyülekezeti termében. Párhuzamosan konferenciái előadások lesznek még a külsőségeken is, valamint a diakonissza-otthonban. Gazdag iratterjesztés áll majd rendelkezésre. Október 3-án, vasárnap délelőtt a Kistemplomban konferenciát bezáró ünnepélyes istentisztelet tartatik. A konferencia teljes programját legközelebb fogjuk közölni.

Levél a „Magvetőhöz”. Szatmárból, az egyik csendes parókiáról, igen kedves levelet hozott hozzánk a posta. Olyan levelet, amelyet csak nagyon ritkán kapunk. Lapunk hű olvasója azt mondja el benne, hogy milyen szívesen és lelki haszonnal olvassa a „Magvető” írásait. Legközelebb is az új kenyérről írt sorok valósággal megihlették lelkét s annak hatása alatt megszületett egy áldott bizonygató és szószéken, mely a gyülekezetben gyümölcsöt termő magvetéssé vált. Megvalljuk, hogy „Magvető” írásainak első helyen csakugyan az a célja, hogy az igehirdetőknek némi irányt mutasson és indítást adjon; nem magunktól vettük ezt a gondolatot: lelkipásztortestvéreink biztattak rá, hogy ilyen irányú cikkek is jelenjenek meg néhanapján a Debreceni Protestáns Lapban. A mostani kedves, hangulatos, poétikus levél újabb ösztönzést ad „Magvető”-nek a megkezdett munka továbbfolytatására. A levél írójának még csak ezt üzenjük: a „Magvető” kilétét nem fontos felderíteni: a mi kedves testvérünk ismerjen rá, ha arra gondol, hogy szatmári kisdíák korában már volt egy évig a „Magvető” tanítványa.

A moszkvai Pravda 1940 március 20-i számában P. Fedoszejev, a vallásellenes mozgalom egyik vezetője, nagyszabású tanulmányban fejtette ki Leninnek és Sztalinnak a vallásról való felfogását s azt ezekkel a szavakkal vezette be: „Hazánk legfontosabb politikai feladatának, a dolgozók kommunista nevelésének és az emberek tudatában még maradt kapitalista csökevények kiirtásának a teljesítése feltételezi a vallással való eszmei harcot, mivelhogy a vallás egyike a kapitalizmus legkárosabb és legszörnyesebb csökevényeinek. A tömegek kommunista öntudatosságának kifejlődését megköveteli a vallás teljes leküzdését, az embereknek a vallási előítéletektől való teljes megszabadítását.”

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
2831—1943. sz. TÁRGY: Konventi határozatok.

KÖRLEVÉL

közép- és középfokú iskoláink tekintetes igazgatóságaihoz.

Az Egyetemes Konvent 1943. évi jegyzőkönyvét nyomtatásban megküldte minden tanintézetnek.

Felhívom az igazgató urakat, hogy az egyetemes konventi iskolaügyi határozatokat saját iskolafajukra vonatkozásban tegyék beható tanácskozás tárgyává és az azokban foglaltakhoz alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1943 szeptember 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3800—1943. sz. TÁRGY: Nem református iskolák vallásoktatási adatgyűjtőivel.

KÖRLEVÉL

valamennyi kebelbeli egyházközség lelkipásztorához, valamint az egyházmegyei vallásoktatási szakelődökhöz.

Az Egyetemes Konvent egyrészt a nemreformátus közép- és középfokú, valamint a szaktanfolyamok és intézetek, másrészt a nem református elemi, gazdasági továbbképző, iparos- és kereskedőtanonciskolák ellenőrzéséhez „adatgyűjtő” nyomtatványokat bocsátott ki. E nyomtatványok megfelelő példányait ez alkalommal valamennyi egyházközség lelkipásztorának megküldetem hivatalom útján.

Ennek kapcsán felhívom a lelkipásztor urakat, hogy amennyiben egyházközségük területén (bel- és külterület, tanya, szórvány, filia stb.) bármilyen fokú és jellegű nemreformátus iskola működik — abban az esetben is, ha annak jelenleg egyetlen református vallású növendéke sincs —, jegyezzék fel annak adatait az érdekelt vallásoktatók segítségével az adatgyűjtőik mindkét példányára. Ez iverk egyik példányát őrizték meg irattárukban helyi használatra, a másik példányt pedig küldjék meg az egyházmegyei vallásoktatási szakelődőnek legkésőbb október 31-ig. Azon helyekről, ahol november 3-án kezdődik a tanítás, november 6-ig küldendők el az adatgyűjtőik.

Amennyiben egyházközségük területén semmiféle nemreformátus iskola sincs, onnan a nyomtatványokat *költetlenül*, nemleges jelentés kapcsán küldjék meg az érdekelt előadó úrnak.

Az egyházmegyei vallásoktatási szakelődő urakat felhívom, hogy az összegyűjtött és előírászerűen statisztikailag feldolgozott, az egyházközségek betürendjében csoportosított, valamint üresen érkezett adatgyűjtőiket jelentéseikkel november hó 15-ig küldjék meg hivatalomnak, hogy így még egyházkerületi közgyűlés elé terjeszthessük.

Debrecen, 1943 szeptember 14.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3817—1943. sz.

KÖRLEVÉL

az esperes urakhoz és a presbitériumokhoz.

Adott esetből felmerült az a kérdés, hogy a mostani viszonyokra tekintettel nem volna-e lehetséges és célszerű egyházi törvényünk ama rendelkezésének, amely szerint a 75. életévüket betöltött lelkészeket nyugalomba kell helyezni, legalább is a kivételes figyelmet érdemlő esetekben mellőzni a végrehajtását. Erre a kérdésre valamennyi egyházkerület elnökségének egyetértő megállapodásából közöljük, hogy az igen határozott és világos rendelkezést tartalmazó törvényt minden esetben szükségyszerűen végre kell hajtani. A törvény felfüggesztésére sem az Egyetemes Konventnek, sem a Zsinati Tanácsnak nincs hatásköre és így a 75. életévet betöltött lelkészek nyugdíjazása csak akkor lesz mellőzhető, ha az egyházi törvényhozás ilyen értelmű törvényt alkotását fogja jóvá találni.

Melegen ajánljuk azonban az érdekelt egyházközségek figyelmébe, hogy a törvény kivételt nem ismerő rendelkezése következtében feltétlenül nyugdíjba helyezendő régi szolgálóknak a szerény nyugdíj melletti megélhetését tehetségük szerint kedvezőbbé vagy legalább elviselhetőbbé tenni igyekezzenek. Különösen felhívjuk a figyelmet arra, hogy kivált a mostani nehéz lakásviszonyokat is tekintetbe véve, nyugalmazott lelkipásztorukat a természetbeni lakásban egy időn át — *mindenesetre a legközelebbi költözködési negyedig (május, augusztus, november 1-ig), lehetőség szerint a tavaszi lakbérnegyed kezdetéig (május 1-ig)* — minden ellenszolgáltatás nélkül hagyják meg. Ez annál könnyebben megtörténhetik, mert a nyugdíjazás bekövetkeztével meginduló választás ügyis több hetet igénybevesz és addig nincs új javadalmazás.

Azoknak a nyugdíjas lelkipásztoroknak, akik még jó testi és szellemi erőben vannak és emellett rendszeres

munkára vállalkozni készek is, az egyházi közigazgatás körében foglalkoztatására és ezzel némi jövedelemtöbblet juttatására törekedni szintén kívánatos és Krisztus törvényének megfelelő.

Atyafiságos tisztelettel a tiszántúli egyházkerület elnöksége:

Báró Vay László,
főgondnok.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3818—1943. sz. TÁRGY: *Református Szeretetszövetség Árvanapja.*

KÖRLEVÉL

a kebelbeli gyülekezetek lelkipásztoraihoz és a kebelbeli közép- és középfokú iskolák igazgatóihoz.

Emlékeztetve az 1447—1937. sz. zsinati határozatra, amely minden év október 2. vasárnapját árvanappá nyilvánította és elrendelte, hogy ezen a napon úgy az istentiszteletek, mint az iskolákban tartandó ünnepélyek alkalmával az országos Református Szeretetszövetség munkájának ismertetésével kapcsolatban befolyt perselypénz a Szeretetszövetség javára szolgáltatandó be: szeretettel és bizalommal kérem a kebelbeli lelkipásztor, illetőleg az iskolaigazgató urakat, hogy az árvanapot megtartani és a befolyó perselypénzeket lehetőleg még október hónapban a Szeretetszövetséghez (Budapest, XIV., Stefánia-út 29a. Csekkszám: 38,144) beküldeni el ne mulasszák.

Debrecen, 1943. év szeptember hó 13-án.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3932—1943. sz. TÁRGY: *Egyházi tisztviselők terménybeli járandósága.*

KÖRLEVÉL

a kebelbeli egyházközségek presbitériumaihoz.

Az 1943—44. évi természetbeszolgáltatási rendeletek lehetővé teszik a természetben fizetett egyházi adónak természetben való megfizetését és az egyházi javadalmakok illetményeinek természetbeni kiszolgáltatását.

Nem kell külön hangsúlyoznom egyetlen presbitérium előtt sem azt, hogy milyen anyagi hátrányt szenvedtek a lelkipásztorok és tanítók amiatt, hogy a díjlevél szerinti terményjárandóságukat pénzértékben kapták meg egyházközségeiktől. Miután nemcsak magán-, de egyházi közérdek is megkívánja azt, hogy a mai nehéz időkben az egyház tisztviselői és alkalmazottai illetményeiket teljes értékben megkapják s mivel a teljes értéket a természetbeni juttatások jelentik, azzal a kéréssel fordulok a presbitériumokhoz, hogy az egyházi tisztviselők terményjavadalmát lehetőség szerint mindenütt szolgáltatassák ki. Jól tudom, hogy ez csak akkor lehetséges, ha az egyházi adófizetők az egyházi adónak legalább bizonyos részét természetben róják le. Mivel pedig a természetbeni besolgáltatás miatt bizonyos prémiumokról kell lemondani az egyháztagoknak, ennek az áldozatnak a meghozatalára kérem minden olyan egyházközségben lakó testvéreimet, ahol a terményadózás, illetve a természetben való fizetés szokásban volt és van.

Debrecen, 1943 szeptember 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3985—1943. sz. TÁRGY: *Vallásoktatási szabályrendelet életbeléptetése.*

KÖRLEVÉL

valamennyi érdekelt egyházközség lelkipásztorához és valamennyi vallásoktatóhoz.

Az Egyetemes Konvent a nemreformátus iskolákban folyó vallásnevelésről és vallásos nevelésről és ezek felügyeletéről szóló szabályrendeletet 372—1943. sz. határozatával elfogadta és életbeléptette. A szabályrendelet végleges szövegét a konventi jegyzőkönyv 7. sz. mellékletében, valamint

különlenyomatban is közzétette és minden egyházközségnek megküldötte.

Felhívom az érdekelt egyházközségek lelkipásztorait és vallásoktatóit, hogy a folyó 1943—44. iskolai évtől kezdődően a nemreformátus iskolákban folyó vallásoktatás és vallásos nevelés munkáját minden vonatkozásban a szabályrendeletben foglaltak szerint végezzék és a felmerülő kérdésekben az ott lefektetett alapelveket és rendelkezéseket tekintsék irányadóknak.

Figyelmüket külön is felhívom a megnevezett szabályrendelet utolsó, 86. §-ára, mely szerint „a vallásoktatásra vonatkozó minden más, egyházkerületi, egyházmegyei, egyházközségi szabályrendeletnek, illetőleg jogszabálynak csak azok a rendelkezései maradnak hatályban, amelyek a jelen konventi szabályrendelet rendelkezéseivel nem ellentétesek.”

Debrecen, 1943 szeptember 14.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3986—1943. sz. TÁRGY: *Vallásoktatók tanmeneteinek és órarendjeinek beküldése.*

KÖRLEVÉL

valamennyi nemreformátus iskolában működő vallásoktató-lelkész, segédlelkész, lelkipásztor, tanító és óraadóhoz, továbbá az egyházmegyei vallásoktatási szakelőadókhöz.

Az Egyetemes Konvent 372—1943. sz. határozatával életbeléptetett vallásoktatási szabályrendelet 47. § 7. pontja és 75. §-a alapján felhívom az egyházkerület területén nemreformátus iskolákban működő összes vallásoktatókat, hogy tanmeneteiket felülvizsgálás és jóváhagyás végett október hó 15-ig terjesszék be iskoláik foka szerint az egyházkerületi, illetőleg az egyházmegyei vallásoktatási szakelőadókhöz. A tanmenetek a könnyebb áttekintés és későbbi felhasználás céljából is osztályonként külön-külön íven, vagy nyomtatványon készítendőek el egy példányban. Akik rövid útmutatással is ellátott nyomtatványokat óhajtanak használni és szerezni, forduljanak azért közvetlenül az egyházkerületi vallásoktatási előadóhoz (Dr. Módis László, Debrecen, Nyíl-u. 108. sz.) s jelezzék a szükséges példányszámot.

A közép- és középfokú iskolák és egyéb szaktanfolyamok, illetve intézetek anyagát tartalmazó tanmenetek az egyházkerületi vallásoktatási előadóhoz, az elemi, gazdasági továbbképző, iparos- és kereskedőtanonciskolák anyagát tartalmazó tanmenetek pedig az egyházmegyei vallásoktatási szakelőadóhoz küldendőek. A tanmenet beküldését elmulasztó, vagy indokolatlanul későn betérjesztő vallásoktató fegyelmi eljárás alá esik.

Minden vallásoktató köteles órarendjét a tanítás megkezdésétől számított három hét alatt nyilvántartás végett betérjeszteni, és pedig a közép- és középfokú intézetekben tanító vallásoktatók az egyházkerületi, az elemi, gazdasági továbbképző és tanonciskolákban tanító vallásoktatók pedig az egyházmegyei vallásoktatási szakelőadóhoz. Amennyiben évközben lényeges változás történik az órarendben, pl. órák más napokra kerülnek, úgy ezek is azonnal közlendők az illetékes szakelőadókkal.

A lelkipásztor urakat felhívom, hogy jelen körlevelemet haladéktalanul közöljék az egyházközségük területén működő összes vallásoktatókkal.

Debrecen, 1943 szeptember 14.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4032—1943. szám. TÁRGY: *Hitoktatók óradíjának felémelése.*

KÖRLEVÉL

a középiskolák tekintetes igazgatóihoz.

Az érdekeltek tájékoztatása végett közlöm, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 110,352—1943. VI. 1. szám alatt kelt leirata szerint a középiskolákban

működő vállalkozások óradíjának felemelését 1944 január 1-től tervbevette.

Debrecen, 1943 szeptember 16.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4036—1943. szám. TÁRGY: Visszaesatolt területi oklevelek és iskolai bizonyítványok.

KÖRLEVÉL

valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságához.

A m. kir. minisztérium az 1938 : XXXIV. tc. 4. §-ában, az 1939 : VI. tc. 7. §-ában, az 1940 : XXVI. tc. 3. §-ában, valamint az 1941 : XX. tc. 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján 1943. évi augusztus hó 24-én 4260—1943. M. E. sz. rendeletével az országtól elszakított területek visszaesatolása folytán magyar állampolgárságot szerzett személyek által csehszlovák, román vagy jugoszláv tanintézetekben szerzett okleveleknek és iskolai bizonyítványoknak Magyarországon való hatálya tárgyában intézkedett. (Megjelent a Hivatalos Közlöny 1943. évi szeptember hó 1-i számában.)

A vezetésem alatt álló egyházkerület valamennyi iskolai hatóságának figyelmét felhívom a szóbanlevő miniszterelnöki rendeletre és utasítom, hogy amennyiben olyan tanulók jelentkeznek tanulmányaik folytatására, akik a jelzett iskolai bizonyítvánnyal rendelkeznek, a kiadott rendelet értelmében járjanak el.

Debrecen, 1943 szeptember 16.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Pályázati hirdetések. Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Posta-fiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A berettyóújfalui református polgári leányiskola az augusztus 15-i számban közzétett pályázati hirdetésének határidejét augusztus 19-ig meghosszabbítja.

Enesenes református egyházközség pályázatot hirdet 21 napi határidővel tényleges katonai szolgálatra bevonult kántortanítója helyettesítésére. Javadalom: kántori 28 értékegység (20 kat. hold föld, 10-71 q rozs, 88-40 P készpénz), tanítói: 8 értékegység (10-71 q rozs, 36 P készpénz) és törvényes államsegély. Lakás természetben, 3 szobás. Köteleessége V—VIII. osztályok tanítása és kántori teendők elvégzése. Nők is pályázhatnak. Pályázati kérvények Református Lelkipásztori Hivatal, Enesenes, Szabolcs megye címre küldendők.

Nyírgelse református egyházközsége pályázatot hirdet tényleges katonai szolgálattételre behívott II. sz. álláson működő tanítója helyettesítésére 15 napi határidővel. Nők is pályázhatnak. Fizetés, köteleesség törvényszerű. Kántorizálást vállaló nők előnyben. Felszerelt kérvények Református Lelkesi Hivatalhoz küldendők, válaszbélyeggel ellátva.

Szatmáreseke református egyházközség a Debreceni Protestáns Lap június 13. számában a II. sz. tanítói állásra meghirdetett pályázatot 21 nappal meghosszabbítja.

A nyírlővői református Iskolaszék pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra. Javadalom: állami fizetés, 10% helyi hozzájárulás, háromszobás lakás kerttel, havi 30 P. Köteleesség: I—VIII. osztály tanítása, kántori teendők ellátása. Református Iskolaszék, Nyírlővő, u. p. Kopócsapáti.

TARTALOM:

Uray Sándor: A vasárnap megszentelése az Isten házában
B. J. A templom
Egyházkerületi tanácsülés bírósági és bizottsági ülések
Lelkipásztor-beiktatás Hajdúszoboszlón és Nagyváradon
Az érmelléki egyházmegye közgyűlése
Krónika — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények —
Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1943—2144.

Fűtéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal ke-
sőbbben fizetendő.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák
olcsón kaphatók.
Díj t a l a n felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költségvetés.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít.
Mint a Futura főbizománya, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" Kereskedelmi Rt.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR Rt.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17—14.

Fiókhely: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

